

1983

No. 52

STAATSBLAD
van de
REPUBLIEK SURINAME

DECREET C-75

DECREET van 10 juni 1983, houdende nieuwe regelen betreffende uitlevering en andere vormen van internationale rechtshulp in strafzaken (Decreet inzake uitlevering).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het wenselijk is, de Surinaamse Uitleveringswet 1926 (G.B. 1926 No. 103, zoals laatstelijk gewijzigd bij G.B. 1966 No. 65), houdende vaststelling der regelen, waarop ten aanzien van de uitlevering van vreemdelingen, met betrekking tot Suriname tractaten met vreemde mogendheden worden gesloten te vervangen door nieuwe bij de ontwikkeling van het internationale recht aangepaste, wettelijke regelen betreffende uitlevering en andere vormen van internationale rechtshulp in strafzaken;

Heeft, na goedkeuring door het Militair Gezag en de Raad van Ministers, vastgesteld het onderstaande decreet:

HOOFDSTUK I
ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

In dit Decreet wordt verstaan onder:

- a. de Minister : de Minister belast met justitiële aangelegenheden;

- b. uitlevering : verwijdering van een persoon uit Suriname, met het doel hem ter beschikking te stellen van buitenlandse autoriteiten ten behoeve van hetzij een tegen hem gericht strafrechtelijk onderzoek, hetzij de tenuitvoerlegging van een straf of strafrechtelijke maatregel;
- c. verdrag : de voor Suriname verbindende overeenkomst met een andere Vreemde Mogendheid of Volkenrechtelijke organisatie;
- d. vreemdeling : ieder die niet Surinamer is in de zin van de Wet op de nationaliteit en het ingezetenschap en die niet op grond van een andere wettelijke regeling als Surinamer wordt behandeld;
- e. opgeëiste persoon : degene wiens uitlevering door een vreemde Mogendheid is verzocht;
- f. verzoekende staat : Mogendheid waarvan het verzoek tot uitlevering is uitgegaan.

HOOFDSTUK II

VOORWAARDEN VOOR UITLEVERING

Artikel 2

1. Uitlevering geschiedt niet dan krachtens een verdrag.
2. Surinamers worden niet uitgeleverd.

Artikel 3

1. Uitlevering kan alleen worden toegestaan ten behoeve van:
 - a. een door autoriteiten van de verzoekende staat ingesteld strafrechtelijk onderzoek ter zake van het vermoeden

dat de opgeëiste persoon zich schuldig heeft gemaakt aan een feit waarvoor, zowel naar het recht van de verzoekende staat als naar dat van Suriname, een vrijheidsstraf van een jaar of van langere duur kan worden opgelegd;

- b. de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf van vier maanden, of van langere duur, door de opgeëiste persoon te ondergaan wegens een feit als onder a bedoeld.

2. Voor de toepassing van het voorgaande lid wordt onder een naar Surinaams recht strafbaar feit mede verstaan een feit waardoor inbreuk is gemaakt op de rechtsorde van de verzoekende staat, terwijl krachtens de Surinaamse wet een zelfde inbreuk op de Surinaamse rechtsorde strafbaar is.

3. Indien, in het geval bedoeld in het eerste lid, onder b, de veroordeling tot vrijheidsstraf bij verstek heeft plaatsgevonden, kan de uitlevering slechts worden toegestaan, indien de opgeëiste persoon in voldoende mate in de gelegenheid is geweest of alsnog zal worden gesteld om zijn verdediging te voeren.

Artikel 4

Voor de toepassing van artikel 3 worden gelijkgesteld:

- a. met vrijheidsstraffen: door de rechter naast of inplaats van een straf op te leggen maatregelen strekkende tot vrijheidsbeneming;
- b. met vrijheidsstraffen van langere duur dan een jaar; vrijheidsstraffen — met inbegrip van maatregelen als bedoeld onder a — voor de duur van het leven of voor onbepaalde tijd.

Artikel 5

Indien naar het recht van de verzoekende staat, de doodstraf is gesteld op het feit waarvoor de uitlevering is gevraagd, wordt de opgeëiste persoon niet uitgeleverd, tenzij naar het oordeel van de minister voldoende is gewaarborgd dat die straf, zo een veroordeling daartoe mocht volgen, niet tenuitvoer zal worden gelegd.

Artikel 6

1. Uitlevering van de opgeëiste personen wordt niet toegestaan voor een feit ter zake waarvan:
 - a. ten tijde van de beslissing op het verzoek tot uitlevering een strafvervolgung in Suriname tegen hem gaande is;
 - b. hij in Suriname is vervolgd, indien hernieuwde vervolging is uitgesloten op grond van artikel 235, eerste en tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering;
 - c. hij bij gewijsde van de Surinaamse rechter is vrijgesproken of ontslagen van rechtsvervolgung, dan wel te zijnen aanzien een overeenkomstige onherroepelijke beslissing door een andere rechter is genomen;
 - d. hij bij rechterlijk gewijsde is veroordeeld, in gevallen waarin:
 1. de opgelegde straf of maatregel reeds is ondergaan, of
 2. die straf of maatregel niet voor onmiddellijke tenuitvoerlegging of verdere tenuitvoerlegging vatbaar is, dan wel;
 3. het gewijsde afkomstig is van de Surinaamse rechter en niet bij het verdrag een zodanig geval de bevoegdheid tot uitlevering is voorbehouden;
 - e. naar Surinaams recht wegens verjaring geen vervolging, of zo de uitlevering is gevraagd ten behoeve van de tenuitvoerlegging van een straf of maatregel, geen bestraffing meer kan plaatshebben.
2. Het bepaalde in het vorige lid, aanhef en onder a, lijdt uitzondering in gevallen waarin de minister bij zijn beslissing tot uitlevering tevens opdracht geeft de vervolging te staken.
2. Het bepaalde in het vorige lid, aanhef en onder a, lijdt uitzondering in gevallen waarin de vervolging in Suriname is gestaakt, hetzij omdat de Surinaamse strafwet op grond van de artikelen 2 — 8 van het Wetboek van Strafrecht niet van toepassing bleek te zijn, hetzij omdat aan berechting in het buitenland de voorkeur werd gegeven.

Artikel 7

1. Uitlevering wordt niet toegestaan in gevallen waarin naar het oordeel van de minister een gegrond vermoeden bestaat, dat bij inwilliging van het verzoek de opgeëiste persoon zal worden vervolgd, gestraft op of andere wijze getroffen in verband met zijn godsdienstige of politieke overtuiging, zijn nationaliteit, zijn ras of de groep van de bevolking waartoe hij behoort.
2. Uitlevering wordt niet toegestaan in gevallen waarin naar het oordeel van de minister de gevolgen daarvan voor de opgeëiste persoon van bijzondere hardheid zouden zijn in verband met dienst jeugdige leeftijd, hoge ouderdom of slechte gezondheids-toestand.

Artikel 8

1. Uitlevering wordt niet toegestaan voor strafbare feiten van politieke aard, met inbegrip van daarmee samenhangende feiten.
2. De aanslag tegen het leven of de vrijheid van een staatshoofd wordt niet beschouwd als een strafbaar feit van politieke aard in de zin van het gestelde in het vorige lid.
3. Militaire delicten die niet tevens misdrijven naar algemeen Surinaams Strafrecht zijn, en fiscale delicten kunnen geen aanleiding geven tot uitlevering, tenzij bij verdrag uitdrukkelijk anders is bepaald.

Artikel 9

1. Uitlevering wordt niet toegestaan dan onder het algemene beding, dat de opgeëiste persoon allen met uitdrukkelijke toestemming van de minister zal worden vervolgd, gestraft, of op enige wijze in zijn persoonlijke vrijheid beperkt, terzake van feiten die vóór het tijdstip van zijn uitlevering zijn begaan en waarvoor hij niet is uitgeleverd.
2. De minister kan de in het vorige lid bedoelde toestemming geven ten aanzien van:

- a. strafbare feiten waarvoor de opgeëiste persoon, krachtens het toepasselijke verdrag, aan de staat van wie het verzoek om toestemming is uitgegaan had kunnen worden uitgeleverd;
 - b. andere feiten, voor zover deze zowel naar het recht van de staat van wie het verzoek om toestemming is uitgegaan als naar dat van Suriname strafbaar zijn en de mogelijkheid van uitlevering daarvan niet krachtens de artikelen 5 — 8 van dit decreet is uitgesloten.
3. Uitlevering wordt voorts niet toegestaan dan onder het algemene beding, dat de opgeëiste persoon alleen met uitdrukkelijke toestemming van de minister ter beschikking zal worden gesteld van de autoriteiten van een derde staat, ter zake van feiten die vóór het tijdstip van zijn uitlevering zijn begaan.
- De toestemming kan worden gegeven ten aanzien van strafbare feiten waarvoor de opgeëiste persoon door Suriname aan een derde staat had kunnen worden uitgeleverd.
4. De beslissing van de minister op een verzoek om toestemming als bedoeld in het eerste en het derde lid wordt ter kennis van de staat van wie dit verzoek is uitgegaan gebracht langs diplomatieke weg, tenzij bij verdrag in een andere weg is voorzien.
5. Voor zover zulks bij verdrag is bepaald is de in het eerste en het derde lid bedoelde toestemming niet vereist, indien de opgeëiste persoon, na het tijdstip van zijn uitlevering gedurende een tijdvak van ten minste dertig dagen dezen de gelegenheid heeft gehad het grondgebied van de Staat van wie het verzoek om toestemming is uitgegaan te verlaten.

HOOFDSTUK III

PROCEDURE VAN UITLEVERING

Artikel 10

1. Voor zover een verdrag daarin voorziet, kan — in de gevallen omschreven in het volgende lid — op verzoek van de daartoe bevoegde autoriteit van een andere staat de voorlopige aanhouding worden bevolen van een zich in Suriname bevindende vreemdeling, indien gegronde redenen bestaan voor de verwachting dat

te zijnen aanzien op korte termijn vanwege die staat een voor inwilliging vatbaar verzoek tot uitlevering zal worden gedaan.

2. De voorlopige aanhouding kan worden bevolen wanneer zij is verzocht:

- a. in verband met een strafrechtelijk onderzoek ter zake van het vermoeden dat de vreemdeling zich heeft schuldig gemaakt aan een feit waarin naar Surinaams recht voorlopige hechtenis mogelijk is;
- b. met het oog op de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of van een maatregel als bedoeld in artikel 3 lid 1 onder a;
- c. in andere dan de onder a en b voorziene gevallen, indien de vreemdeling geen vaste woon- en verblijfsplaatsen in Suriname heeft.

3. Indien gegronde redenen bestaan voor de verwachting dat ten aanzien van een vreemdeling die door de gezagvoerder van een luchtvaartuig na de landing in Suriname op grond van artikel 9 eerste lid van het Verdrag inzake misdrijven en bepaalde andere handelingen aan boord van vliegtuigen (Trb. 1964 No. 115) is overgedragen, of die ervan wordt verdacht aan boord van het luchtvaartuig waarmee hij in Suriname is aangekomen een handeling als bedoeld in artikel 11 eerste lid van dit Verdrag te hebben begaan op korte termijn vanwege een der in artikel 13 vijfde lid, van het Verdrag genoemde staten een voor inwilliging vatbaar verzoek tot voorlopige aanhouding zal worden gedaan, kan de voorlopige aanhouding van die vreemdeling worden bevolen, als-ware zij reeds verzocht.

Artikel 11

1. Iedere vervolgingsambtenaar of hulpofficier van Justitie is bevoegd de voorlopige aanhouding van een vreemdeling overeenkomstig artikel 10 te bevelen.

2. De vreemdeling wordt na zijn voorlopige aanhouding binnen vier en twintig uren geleid voor de vervolgingsambtenaar of hulpofficier van Justitie die het bevel tot de voorlopige aanhouding heeft gegeven.

3. Na de vreemdeling te hebben gehoord, kan de vervolgingsambtenaar of hulpofficier van Justitie bevelen dat hij gedurende acht en veertig uren, te rekenen van het tijdstip van de voorlopige aanhouding, in verzekering gesteld zal blijven.

De hulpofficier geeft van zijn bevel ten spoedigste schriftelijk kennis aan de vervolgingsambtenaar.

4. De termijn van inverzekeringstelling kan door de vervolgingsambtenaar éénmaal met acht en veertig uren worden verlengd.

5. De vreemdeling kan ten allen tijde door de vervolgingsambtenaar in vrijheid worden gesteld.

Zolang de termijn van inverzekeringstelling nog niet is verlengd, komt deze bevoegdheid mede toe aan de hulpofficier die het bevel tot voorlopige aanhouding heeft gegeven.

Artikel 12

1. De rechter-commissaris, belast met de behandeling van strafzaken, kan op vordering van de vervolgingsambtenaar de bewaring van de vreemdeling die overeenkomstig artikel 11 in verzekering is gesteld bevelen.

2. Alvorens een bevel ingevolge het vorige lid te geven, hoort de rechter-commissaris, zo mogelijk, de vreemdeling.

Artikel 13

1. Een vreemdeling woens bewaring overeenkomstig artikel 12 is bevolen, wordt — behoudens de mogelijkheid van verdere vrijheidsbeneming uit anderen hoofde — in vrijheid gesteld:

- a. zodra zulks door de kantonrechter, de rechter-commissaris of de vervolgingsambtenaar ambtshalve of op verzoek van de vreemdeling of diens raadsman, wordt gelast;
- b. zodra de termijn is verstreken binnen welke, volgens het toepasselijke verdrag, de voorlopige aanhouding moet worden gevolgd door een verzoek tot uitlevering, en een zodanig verzoek niet inmiddels is gedaan;
- c. zodra de bewaring twintig dagen heeft geduurd.

2. In gevallen waarin artikel 10 derde lid toepassing vindt, worden de in het vorige lid onder b en c, genoemde tijdvakken, na afloop waarvan de vreemdeling in vrijheid moet worden gesteld, met vier dagen verlengd.

Artikel 14

Van elke beslissing, genomen krachtens een der bepalingen van de artikelen 10 tot en met 13 wordt onverwijld kennis gegeven aan de minister.

HOOFDSTUK IV

BEHANDELING VAN HET VERZOEK TOT UITLEVERING

Artikel 15

1. Een verzoek tot uitlevering kan slechts in overweging worden genomen, indien het voldoet aan de vereisten omschreven in de navolgende leden van dit artikel.
2. Het verzoek moet schriftelijk worden gedaan, hetzij langs diplomatieke weg, hetzij — voor zover het toepasselijk verdrag daarin voorziet — rechtstreeks door toezending aan de minister.
3. Het verzoek moet vergezeld gaan van:
 - a. het origineel of een authentiek afschrift hetzij van een, voor tenuitvoerlegging vatbaar tegen de opgeëiste persoon gewezen strafvonnis, hetzij van een door de daartoe bevoegde autoriteit van de verzoekende staat gegeven bevel tot zijn aanhouding of van een stuk dat dezelfde rechtskracht heeft, een en ander opgemaakt in de vorm voorgeschreven door het recht van die staat en betrekking hebbende op de feiten waarvoor de uitlevering wordt gevraagd;
 - b. een uiteenzetting van de feiten waarvoor de uitlevering wordt gevraagd, met een zo nauwkeurig mogelijke vermelding van de tijd en de plaats waarop deze zijn be-
gaan;

- c. de tekst van de toepasselijke rechtsvoorschriften of, voor zover ongeschreven recht van toepassing is, een voor de beoordeling van het verzoek voldoende verklaring omtrent de inhoud van dat recht;
- d. de gegevens die nodig zijn voor het vaststellen van de identiteit van de opgeëiste persoon en — ingeval van mogelijke twijfel daaromtrent — van zijn nationaliteit.

Artikel 16

Indien de overgelegde stukken naar het oordeel van de Minister niet voldoen aan de vereisten omschreven in artikel 15, of aan nadere vereisten gesteld in het toepasselijk verdrag, biedt hij de autoriteiten van de verzoekende staat gelegenheid tot aanvulling of verbetering, binnen een door hem te stellen redelijke termijn.

Artikel 17

1. Tenzij de minister reeds aanstonds van oordeel is dat het verzoek tot uitlevering moet worden afgewezen, stelt hij het verzoek met de daarbij behorende stukken — voor zover nodig na gelegenheid te hebben geboden tot aanvulling of verbetering overeenkomstig artikel 16 — in handen van de vervolgingsambtenaar binnen wiens rechtsgebied de opgeëiste persoon zich bevindt.
2. Wanneer een verzoek tot voorlopige aanhouding is voorafgegaan, worden de stukken — met afwijking voor zover nodig, van het bepaalde in de voorgaande leden van dit artikel — toegezonden aan de vervolgingsambtenaar die in verband met dat verzoek reeds bij de zaak betrokken is geweest.

Artikel 18

1. De vervolgingsambtenaar die het verzoek tot uitlevering heeft ontvangen kan de aanhouding van de opgeëiste persoon bevelen.
2. De opgeëiste persoon wiens aanhouding overeenkomstig het vorige lid is bevolen, wordt binnen vier en twintig uren na zijn aanhouding voor de vervolgingsambtenaar of bij diens afwezigheid, voor een hulpofficier van Justitie geleid.

Na verhoor door een hulpofficier wordt de aangehouden persoon zo spoedig mogelijk alsnog voor de vervolgingsambtenaar geleid.

3. Na de opgeëiste persoon te hebben gehoord, kan de vervolgingsambtenaar bevelen dat deze in verzekering gesteld zal blijven tot het tijdstip waarop de kantonrechter over zijn gevangenhouding beslist.

4. Het bevel tot inverzekeringstelling kan te allen tijde zowel door de kantonrechter als door de vervolgingsambtenaar, ambts-halve of op verzoek van de opgeëiste persoon of diens raadsman, worden opgeheven.

Artikel 19

1. Wanneer de opgeëiste persoon, op de dag waarop de vervolgingsambtenaar het verzoek tot uitlevering ontvangt, reeds krachtens artikel 11, onderscheidelijk artikel 12 in verzekering of in bewaring is gesteld, kan de vrijheidsbeneming — met afwijking van artikel 11, derde en vierde lid, onderscheidelijk artikel 12, aanhef en onder c — op bevel van de vervolgingsambtenaar worden voortgezet tot het tijdstip waarop de kantonrechter over de gevangenhouding beslist.

2. Van zijn in het vorige lid bedoelde bevel geeft de vervolgingsambtenaar onverwijld kennis aan de rechter-commissaris die de bewaring krachtens artikel 12 heeft bevolen.

Artikel 20

1. Uiterlijk op de derde dag na die waarop hij het verzoek tot uitlevering heeft ontvangen, vordert de vervolgingsambtenaar schriftelijk, dat de kantonrechter het verzoek in behandeling zal nemen.

Hij legt daarbij de stukken aan de kantonrechter over.

2. Een afschrift van de krachtens het vorige lid vereiste voorde-
ring wordt aan de opgeëiste persoon betekend.

Daarbij wordt hem mededeling gedaan van de feiten waar-
voor zijn uitlevering is gevraagd, met vermelding van de tijden en
plaatsen waarop deze zijn begaan, een en ander zoals bij het ver-

zoek tot uitlevering omschreven, alsmede van de staat die het verzoek heeft gedaan.

3. Nadat de stukken aan de kantonrechter zijn overgelegd, mag de kennismeming daarvan aan de opgeëiste persoon en diens raadsman niet worden onthouden. Het bepaalde bij en krachtens artikel 26 van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 21

1. Dadelijk na de ontvangst van de in artikel 20 bedoelde vordering bepaalt de kantonrechter, zoveel mogelijk bij voorrang het tijdstip waarop de opgeëiste persoon door de kantonrechter zal worden gehoord. Hij kan daarbij diens medebrenging bevelen.

2. De griffier van het betrokken kantongerecht doet onverwijld aan de vervolgingsambtenaar en aan de opgeëiste persoon mededeling van het voor het verhoor bepaalde tijdstip.

Die mededeling — alsmede, zo een bevel tot medebrenging is gegeven, een afschrift van dit bevel — wordt aan de opgeëiste persoon betekend.

3. Indien niet blijkt dat de opgeëiste persoon reeds een raadsman heeft, voegt de kantonrechter hem ambtshalve een raadsman toe.

Artikel 22

1. Het verhoor van de opgeëiste persoon geschiedt in het openbaar, tenzij deze een behandeling van de zaak met gesloten deuren verlangt, of de kantonrechter om gewichtige in het proces-verbaal der zitting te vermelden, redenen sluiting der deuren beveelt.

2. Het verhoor heeft plaats in tegenwoordigheid van de vervolgingsambtenaar.

3. Bij zijn verhoor kan de opgeëiste persoon zich door de raadsman doen bijstaan.

4. Is de opgeëiste persoon niet verschenen dan gelast de kantonrechter tegen een door hem te bepalen tijdstip diens dagvaarding, zo nodig onder bijvoeging van een bevel tot medebrenging.

Artikel 23

1. De kantonrechter onderzoekt de identiteit van de opgeëiste persoon, alsmede de ontvankelijkheid van het verzoek tot uitlevering en de mogelijkheid van inwilliging daarvan.
2. De vervolgingsambtenaar en de opgeëiste persoon en diens raadsman worden ter zitting van de kantonrechter in de gelegenheid gesteld tot het maken van ter zake dienende opmerkingen omtrent het verzoek tot uitlevering en de in verband daarmee te nemen beslissingen.
3. Beweert de opgeëiste persoon dat hij onverwijld kan aantonen niet schuldig te zijn aan de feiten waarvoor zijn uitlevering is gevraagd, dan onderzoekt de kantonrechter die bewering.
4. Indien de kantonrechter zulks met het oog op het door hem krachtens het eerste of derde lid van dit artikel in te stellen onderzoek noodzakelijk acht, gelast hij — zo nodig onder bijvoeging van een bevel tot medebrenging — tegen een door hem te bepalen tijdstip de dagvaarding of schriftelijke oproeping van getuigen of deskundigen.

Artikel 24

1. Op vordering van de vervolgingsambtenaar kan de kantonrechter ter zitting de gevangenneming van de opgeëiste persoon bevelen.
2. Voordat het onderzoek ter zitting wordt gesloten, beslist de kantonrechter ambtshalve omtrent de gevangenhouding van de opgeëiste persoon zo deze in bewaring of in verzekering is gesteld.

Artikel 25

1. Zo spoedig mogelijk na de sluiting van het onderzoek ter zitting doet de kantonrechter uitspraak omtrent het verzoek tot uitlevering. De uitspraak wordt met redenen omkleed.
2. Bevindt de kantonrechter hetzij dat de door de verzoekende staat overgelegde stukken niet voldoen aan de vereisten omschreven in artikel 15 of aan nadere vereisten gesteld in het toepasse-

lijke verdrag, hetzij dat het verzoek tot uitlevering niet voor inwilliging vatbaar is, hetzij dat ten aanzien van de opgeëiste persoon geen sprake kan zijn van een vermoeden van schuld aan de feiten waarvoor zijn uitlevering is gevraagd, dan verklaart hij bij zijn uitspraak de uitlevering ontoelaatbaar.

3. In andere dan de in het vorige lid voorziene gevallen verklaart de kantonrechter bij zijn uitspraak de uitlevering toelaatbaar, zulks met vermelding van de toepasselijke wets- en verdragsbepalingen, alsmede van het feit of de feiten waarvoor de uitlevering kan worden toegestaan.

4. Wordt de uitlevering toelaatbaar verklaard niettegenstaande een bewering van de opgeëiste persoon overeenkomstig artikel 23 derde lid, dan vermeldt de uitspraak hetgeen de kantonrechter te dien aanzien heeft bevonden.

Artikel 26

De artikelen 29 — 31, 36 — 39a, 40, eerste lid, 254, eerste lid, 255, 258, 259, 266, 268, eerste en tweede lid, 273 — 294, 304 — 315, 331, eerste en derde lid, 332, 341 en 349 — 352 van het Wetboek van Strafvordering vinden overeenkomstige toepassing.

Voor zover die bepalingen betrekking hebben op de verdachte, zijn zij van overeenkomstige toepassing op de opgeëiste persoon.

Artikel 27

1. De uitspraak van de kantonrechter wordt aan de opgeëiste persoon die bij de voorlezing daarvan niet tegenwoordig is geweest, betekend. Daarbij wordt hem kennis gegeven van het rechtsmiddel dat tegen de uitspraak openstaat, en van de termijn binnen welke dat rechtsmiddel kan worden aangewend.

2. De kantonrechter zendt aan de minister onverwijld een gearmerkt afschrift van zijn uitspraak toe. Indien de uitlevering toelaatbaar is verklaard, doet hij het afschrift vergezeld gaan van zijn advies omtrent het aan het verzoek tot uitlevering te geven gevolg.

Artikel 28

1. Tegen de uitspraak van de kantonrechter kan zowel door de vervolgingsambtenaar als door de opgeëiste persoon beroep bij het Hof van Justitie worden ingesteld.
2. De artikelen 379, eerste lid, en 380 — 385 van het Wetboek van Strafvordering vinden overeenkomstige toepassing.
3. Van verklaringen waarbij afstand wordt gedaan van het recht van beroep bij het Hof van Justitie in te stellen, of waarbij dat beroep wordt ingetrokken, geeft de griffier van het betrokken kantongerecht onverwijld kennis aan de minister.
4. Indien de uitspraak van de kantonrechter geheel of gedeeltelijk wordt vernietigd, doet het Hof van Justitie wat de kantonrechter had behoren te doen.
5. Het Hof van Justitie zendt aan de minister onverwijld een gewaarmerkt afschrift van zijn vonnis toe.

Artikel 29

Zodra de rechterlijke uitspraak betreffende het verzoek tot uitlevering in kracht van gewijsde is gegaan, zendt de griffier van het gerecht dat de zaak het laatst heeft behandeld, dit verzoek met de daarbij behorende stukken terug aan de minister.

HOOFDSTUK V**BESLISSING OP HET VERZOEK TOT UITLEVERING**

Artikel 30

1. Nadat de minister de stukken overeenkomstig artikel 29 heeft terug ontvangen, beslist hij zo spoedig mogelijk op het verzoek tot uitlevering.
2. Voor zover de uitlevering bij rechterlijk gewijsde ontoelaatbaar is verklaard, wordt op het verzoek afwijzend beschikt.
3. Is de uitlevering alleen wegens ongenoegzaamheid van de overgelegde stukken ontoelaatbaar verklaard, dan kan de minister

zijn beslissing aanhouden. Hetzelfde geldt, indien de uitlevering wel toelaatbaar is verklaard, doch de minister nadere stukken nodig acht voor een verantwoorde beslissing zijnerzijds.

4. In geval van aanhouding van zijn beslissing biedt de minister de autoriteiten van de verzoekende staat gelegenheid om, binnen een door hem te stellen redelijke termijn, nadere stukken over te leggen.

5. Worden de gevraagde nadere stukken niet binnen de daarvoor gestelde termijn overgelegd, dan beschikt de minister afwijzend op het verzoek tot uitlevering.

6. De beslissing van de minister op een verzoek tot uitlevering wordt ter kennis van de verzoekende staat gebracht langs diplomatieke weg, tenzij bij verdrag een andere weg is voorzien.

Artikel 31

1. Wanneer de minister binnen de daarvoor gestelde termijn nadere stukken ontvangt, kan hij het dossier van de zaak opnieuw toezenden aan de vervolgingsambtenaar die het verzoek tot uitlevering heeft behandeld. Alsdan vinden de artikelen 20 — 23, 25 — 29 en 30 eerste en tweede lid, wedrom toepassing.

2. Voor zover de nadere stukken daartoe aanleiding geven, wordt de uitlevering alsnog door de kantonrechter toelaatbaar verklaard.

Artikel 32

Indien twee of meer staten de uitlevering van dezelfde persoon hebben gevraagd, houdt de minister bij de beslissing op hun verzoeken — voor zover deze ontvankelijk en voor inwilliging vatbaar zijn — rekening met het belang van een goede rechtsbedeling en voorts in het bijzonder met:

- a. de meerdere of mindere ernst van de verschillende feiten waarvoor de uitlevering is gevraagd;
- b. de plaats of plaatsen waar de feiten zijn begaan;

- c. de tijdstippen waarop de verzoeken tot uitlevering zijn gedaan;
- d. de nationaliteit van de opgeëiste persoon;
- e. de mogelijkheid dat de opgeëiste persoon, nadat hij naar het grondgebied van een van de verzoekende staten is verwijderd, vervolgens door de autoriteiten van die staat ter beschikking wordt gesteld van de autoriteiten van de andere verzoekende staat.

Artikel 33

Van zijn beslissing op het verzoek tot uitlevering, alsmede van de aanhouding daarvan overeenkomstig artikel 30, derde lid, geeft de minister onverwijld kennis aan de vervolgingsambtenaar die het verzoek heeft behandeld.

HOOFDSTUK VI

VOORTGEZETTE VRIJHEIDSBENEMING EN VERWIJDERING UIT SURINAME

Artikel 34

1. Een krachtens artikel 24 bevolen vrijheidsbeneming wordt — behoudens de mogelijkheid van verdere vrijheidsbeneming uit anderen hoofde — beëindigd, zodra:
 - a. zulks door de kantonrechter of door de vervolgingsambtenaar ambtshalve of op verzoek van de gedetineerde of diens raadsman dan wel door het Hof van Justitie bij zijn beslissing op een beroep wordt gelast;
 - b. zij dertig dagen heeft geduurd, tenzij de kantonrechter inmiddels, op vordering van de vervolgingsambtenaar, deze termijn heeft verlengd.
2. De vervolgingsambtenaar gelast de beëindiging van de vrijheidsbeneming in elk geval, zodra hij kennis heeft gekregen van een afwijzende beslissing van de minister op het verzoek tot uitlevering.

Artikel 35

1. Verlenging van de in artikel 34 onder b, bedoelde termijn kan telkens voor ten hoogste dertig dagen geschieden.
2. De kantonrechter beslist niet over een vordering tot verlenging dan nadat de gedetineerde daarop is gehoord.
3. Verlenging kan alleen geschieden in gevallen waarin:
 - a. de rechterlijke uitspraak omtrent het verzoek tot uitlevering nog niet, of minder dan dertig dagen tevoren, in kracht van gewijsde is gegaan;
 - b. de minister zijn beslissing overeenkomstig artikel 30 derde lid, heeft aangehouden;
 - c. de uitlevering mede door een derde staat is gevraagd, en de Minister nog niet op het verzoek van die staat heeft beschikt;
 - d. de uitlevering inmiddels wel is toegestaan, maar nog niet heeft kunnen plaatshebben.

Artikel 36

1. Na gehele of gedeeltelijke inwilliging van het verzoek tot uitlevering wordt de opgeëiste persoon zo spoedig mogelijk ter beschikking van de autoriteiten van de verzoekende staat gesteld, zulks op een door de minister, na overleg met die autoriteiten, te bepalen tijd en plaats.
2. De beslissing omtrent de tijd en de plaats van de uitlevering kan worden aangehouden, indien en zolang tegen de opgeëiste persoon een strafrechtelijke vervolging in Suriname gaande is of een door een Surinaamse rechter tegen hem gewezen strafvonnis nog geheel of ten dele voor tenuitvoerlegging vatbaar is.
3. In gevallen als voorzien in het vorige lid kan de minister, zo hij daarvoor termen aanwezig acht, bepalen dat de opgeëiste persoon, ten behoeve van diens berechting op het grondgebied van de verzoekende staat, reeds aanstonds voorlopig ter beschikking van de autoriteiten van die staat zal worden gesteld.

4. Ondergaat de opgeëiste persoon, te wiens aanzien het vorige lid wordt toegepast, een vrijheidsstraf, dan komt de tijd gedurende welke hij ter beschikking van de autoriteiten van de verzoekende staat is, in mindering op zijn straftijd.

Artikel 37

1. Indien zulks voor de toepassing van artikel 36, eerste of derde lid, noodzakelijk is, wordt de opgeëiste persoon op bevel van de daartoe door de minister aangeschreven vervolgingsambtenaar aangehouden.

2. Wordt de opgeëiste persoon niet op de door de minister bepaalde tijd en plaats overgenomen door de daartoe bevoegde buitenlandse autoriteiten, dan kan hij, nadat de tijd en de plaats van zijn uitlevering nader zijn bepaald, zo nodig opnieuw overeenkomstig het vorige lid worden aangehouden.

3. Een vrijheidsbeneming, uitsluitend gegrond op een bevel tot aanhouding krachtens het eerste of tweede lid van dit artikel, duurt in geen geval langer dan acht en veertig uren.

HOOFDSTUK VII

VERKORTE PROCEDURE

Artikel 38

1. De vreemdeling wiens voorlopige aanhouding of uitlevering vanwege een andere staat is verzocht, kan — uiterlijk op de dag voorafgaande aan die welke overeenkomstig artikel 21 is bepaald voor zijn verhoor door de kantonrechter — verklaren dat hij instemt met onmiddellijke uitlevering.

2. Voor zover bij verdrag niet anders is bepaald, kan een verklaring overeenkomstig het vorige lid alleen worden afgelegd ten overstaan van de rechter-commissaris belast met de behandeling van strafzaken.

3. De vreemdeling kan zich bij het afleggen van de verklaring doen bijstaan door een raadsman. Hierop wordt, zo hij zonder raadsman verschijnt, zijn aandacht gevestigd door de autoriteit bevoegd tot het in ontvangst nemen van de verklaring.

4. Voordat hij de verklaring aflegt, wordt de vreemdeling op de mogelijke gevolgen daarvan opmerkzaam gemaakt.

Van de verklaring wordt proces-verbaal opgemaakt.

5. De autoriteit ten overstaan van wie de verklaring is afgelegd, zendt het proces-verbaal daarvan aan de vervolgingsambtenaar die krachtens dit decreet bij het verzoek tot voorlopige aanhouding dan wel het verzoek tot uitlevering is betrokken.

Artikel 39

1. Nadat een verklaring overeenkomstig artikel 38 is afgelegd, kan de vervolgingsambtenaar beslissen dat de vreemdeling ter beschikking zal worden gesteld van de autoriteiten van de staat waarvan het verzoek tot voorlopige aanhouding of het verzoek tot uitlevering, is uitgegaan.

2. Het vorige lid blijft buiten toepassing:

a. indien voor het feit of de feiten, in verband waarmee de voorlopige aanhouding of de uitlevering is gevraagd, ingevolge een der bepalingen van de artikelen 2 en 6 geen uitlevering kan worden toegestaan;

b. indien blijkt dat tegen de vreemdeling in Suriname een strafrechtelijke vervolging gaande is, of dat tegen hem door een Surinaamse rechter een nog geheel of ten dele voor tenuitvoerlegging vatbaar strafvonnis is gewezen.

3. Van elke beslissing, genomen krachtens het eerste lid van dit artikel, geeft de vervolgingsambtenaar onverwijld kennis aan de minister.

Artikel 40

1. Indien de vervolgingsambtenaar overeenkomstig artikel 39 heeft beslist, dat de vreemdeling ter beschikking zal worden gesteld van de autoriteiten van de andere staat, blijft artikel 20 buiten toepassing.

2. Is de in artikel 20 bedoelde vordering reeds bij de kantonrechter ingediend, dan wordt deze onverwijld ingetrokken.

De griffier van het betrokken kantongerecht stelt alsdan het verzoek tot uitlevering, met de daarbij behorende stukken, weder in handen van de vervolgingsambtenaar.

3. Van het intrekken van de vordering geeft de vervolgingsambtenaar kennis aan de opgeëiste persoon.

Artikel 41

1. Na de dag waarop hij de in artikel 38 bedoelde verklaring heeft afgelegd, kan de vreemdeling nog slechts gedurende ten hoogste twintig dagen in bewaring of in verzekering gesteld blijven.

2. Het vorige lid blijft buiten toepassing, indien de vervolgingsambtenaar heeft beslist dat aan de verklaring geen gevolg zal worden gegeven en het verzoek tot uitlevering met de daarbij behorende stukken, overeenkomstig artikel 20 eerste lid aan de kantonrechter is overgelegd.

3. De in het eerste lid van dit artikel gestelde termijn kan op vordering van de vervolgingsambtenaar, door de kantonrechter worden verlengd. Artikel 35, eerste en tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

4. Verlenging kan alleen geschieden wanneer de uitlevering door bijzondere omstandigheden niet binnen de termijn van twintig dagen heeft kunnen plaatshebben.

Artikel 42

1. In geval van toepassing van artikel 39, eerste lid, bepaalt de vervolgingsambtenaar, na overleg met de bevoegde buitenlandse autoriteiten, onverwijld de tijd en de plaats waarop de uitlevering zal geschieden.

2. De vervolgingsambtenaar, kan zo nodig, met het oog op de uitlevering krachtens de bepalingen van dit Hoofdstuk de aanhouding van de vreemdeling bevelen.

Artikel 37 tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

3. In geval van uitlevering krachtens de bepalingen van dit Hoofdstuk is artikel 9 niet van toepassing.

HOOFDSTUK VIII

ANDERE VORMEN VAN RECHTSHULP

Artikel 43

1. Voorwerpen, aangetroffen in het bezit van degene wiens uitlevering of voorlopige aanhouding krachtens een verdrag is gevraagd, kunnen op verzoek van de bevoegde buitenlandse autoriteiten in beslag worden genomen. De in beslagneming geschiedt door of op last van de vervolgingsambtenaar, bevoegd tot het geven van een bevel tot aanhouding of voorlopige aanhouding.
2. Bij de in artikel 20 bedoelde vordering legt de vervolgingsambtenaar een lijst van de in beslag genomen voorwerpen aan de kantonrechter voor.

Artikel 44

1. De kantonrechter beslist bij zijn uitspraak omtrent een verzoek tot uitlevering tevens over de afgifte, dan wel de teruggave van de in beslag genomen voorwerpen.
Afgifte van die voorwerpen aan de autoriteiten van de verzoekende staat kan alleen worden bevolen voor het geval van inwilliging van het verzoek tot uitlevering.
2. Met het oog op mogelijke rechten van derden kan de kantonrechter ten aanzien van bepaalde voorwerpen beslissen, dat afgifte aan de autoriteiten van de verzoekende staat slechts mag geschieden onder het beding, dat die voorwerpen onmiddellijk zullen worden teruggezonden, nadat daarvan het voor de strafvordering nodige gebruik zal zijn gemaakt.
3. Het bepaalde bij en krachtens de artikelen 102 — 107 en 460 — 464 van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing. In plaats van het volgens die bepalingen bevoegde gerecht treedt de kantonrechter tot welk de artikel, 20 eerste lid, van dit decreet bedoelde vordering is gericht dan wel — zo die mogelijk niet is gedaan — de kantonrechter binnen wiens rechtsgebied de voorwerpen in beslag genomen zijn.

4. In geval van uitlevering overeenkomstig de bepalingen van Hoofdstuk VII beslist de vervolgingsambtenaar over de afgifte, dan wel de teruggave, van de in beslag genomen voorwerpen, behoudens de bevoegdheid van kantonrechter krachtens het vorige lid.

Artikel 45

1. Vreemdelingen die, ten behoeve van een strafrechtelijk onderzoek of de tenuitvoerlegging van een strafvonnis, door de autoriteiten van een vreemde staat ter beschikking van de autoriteiten van een andere staat worden gesteld, kunnen met toestemming van de minister over Surinaams grondgebied worden vervoerd.

2. Toestemming voor vervoer over land wordt niet gegeven dan krachtens een verdrag.

3. De toestemming van de minister is niet vereist voor vervoer door de lucht waarbij geen landing op Surinaams gebied wordt gemaakt.

4. In geval van een niet voorziene landing op Surinaams gebied kan de vreemdeling, op verzoek van de hem begeleidende buitenlandse ambtenaren voorlopig worden aangehouden krachtens een bevel van de ter plaatse bevoegde vervolgingsambtenaar of hulp-officier van Justitie.

Artikel 11 is van overeenkomstige toepassing.

5. Het vervoer van de voorlopige aangehouden vreemdeling kan worden voortgezet, zodra de minister daartoe alsnog toestemming verleent. Is de toestemming na afloop van de termijn van de in verzekeringstelling nog niet verleend of binnen die termijn geweigerd dan wordt de vreemdeling terstond in vrijheid gesteld, behoudens de mogelijkheid van verdere vrijheidsbeneming uit anderen hoofde.

Artikel 46

De ingevolge artikel 45 vereiste toestemming wordt niet gegeven in gevallen waarin, zo het een verzoek tot uitlevering be-

treft, dit verzoek zou moeten worden afgewezen op grond van het bepaalde in de artikelen 5 — 7.

Artikel 47

1. Voor zover bij verdrag niet anders is bepaald wordt bij vervoer te land, overeenkomstig artikel 45, de bewaking van de vreemdeling opgedragen aan Surinaamse ambtenaren.
2. Indien het ten gevolge van bijzondere omstandigheden niet mogelijk is het vervoer door Suriname zonder onderbreking voort te zetten, kan de vreemdeling, in afwachting van een passende gelegenheid tot vervoer naar elders, zo nodig worden opgenomen in een huis van bewaring, zulks op vertoon van een stuk waaruit blijkt van de door de Minister verleende toestemming tot het vervoer.

Artikel 48

1. In gevallen waarin zulks bij een verdrag is bepaald, kan de minister toestaan dat personen die in Suriname rechtens van hun vrijheid zijn beroofd, tijdelijk ter beschikking worden gesteld van de autoriteiten van een andere staat voor het afleggen van een verklaring als getuige, of voor confrontatie, ten behoeve van een op het grondgebied van die staat ingesteld strafrechtelijk onderzoek.
2. Voor zover het verdrag niet anders bepaalt, is de instemming van de tijdelijk ter beschikking te stellen personen vereist.
3. De minister staat de tijdelijke ter beschikkingstelling niet toe, indien het strafrechtelijk onderzoek betrekking heeft op feiten waarvoor krachtens artikel 6 of artikel 7 geen uitlevering mogelijk is.
4. Ondergaat de betrokkene in Suriname een vrijheidsstraf, dan komt de tijd gedurende welke hij ter beschikking van de autoriteiten van de andere staat is, inmindering op zijn straftijd.

HOOFDSTUK IX

SLOTBEPALINGEN

Artikel 49

Krachtens dit decreet gegeven bevelen tot inverzekeringstelling of bewaring, dan wel tot verlenging van een termijn van vrijheidsbeneming, worden gedagtekend en ondertekend.

De grond van uitvaardiging wordt in het bevel vermeld.

Aan de vreemdeling op wie het bevel betrekking heeft, wordt onverwijld een afschrift daarvan uitgereikt.

Artikel 50

1. De bevelen tot vrijheidsbeneming gegeven krachtens dit decreet, zijn dadelijk uitvoerbaar.
2. Bevoegd tot het ten uitvoer leggen van bevelen tot aanhouding, voorlopige aanhouding of gevangenneming zijn de in artikel 134 van het Wetboek van Strafvordering genoemde ambtenaren.
3. Op de tenuitvoerlegging van bevelen tot vrijheidsbeneming en de last daartoe zijn de artikelen 492 — 496 van het Wetboek van Strafvordering van toepassing.

Artikel 51

Vreemdelingen die krachtens dit decreet in verzekering of in bewaring zijn gesteld of wier gevangenneming of gevangenhouding is bevolen, worden behandeld als verdachten die krachtens het Wetboek van Strafvordering aan een overeenkomstige maatregel zijn onderworpen.

Artikel 52

Indien een vreemdeling overeenkomstig dit decreet van zijn vrijheid wordt beroofd — anders dan uit kracht van een bevel tot aanhouding of voorlopige aanhouding, dan wel tot inverzekeringstelling of tot verlenging van de termijn daarvan — wordt hem,

zo hij nog geen raadsman heeft, ambtshalve een raadsman toegevoegd door de kantonrechter.

De vervolgingsambtenaar geeft de kantonrechter onverwijld kennis, dat toevoeging moet plaatshebben.

Artikel 53

1. In gevallen waarin krachtens dit decreet een beslissing omtrent de vrijheidsbeneming van een vreemdeling kan of moet worden genomen, kan worden bevolen dat die vrijheidsbeneming voorwaardelijk wordt opgeschort of geschorst. De te stellen voorwaarden mogen alleen strekken ter voorkoming van vlucht.

2. Op bevelen krachtens het vorige lid gegeven door de kantonrechter, dan wel door de rechter-commissaris, zijn de artikelen 70 — met uitzondering van het tweede lid — en 71 — 74 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.

Artikel 54

Op bevelen tot beëindiging van vrijheidsbeneming, krachtens dit decreet gegeven en op de tenuitvoerlegging van zodanige bevelen zijn de artikelen 64, 69, 497 en 498 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.

Artikel 55

De termijnen, genoemd in de artikelen 13, onder c, 34 eerste lid onder b, 37 derde lid, en 41, eerste lid, lopen niet gedurende de tijd dat de vreemdeling zich aan de verdere tenuitvoerlegging van de in die artikelen bedoelde bevelen heeft onttrokken.

Artikel 56

1. In gevallen waarin de uitlevering bij rechterlijk gewijsde ontoelaatbaar is verklaard, kan de kantonrechter die de zaak heeft behandeld aan de opgeëiste persoon of diens erfgenamen op zijn of hun verzoek, een geldelijke tegemoetkoming ten koste van de staat toekomen voor de schade die hij werkelijk heeft geleden ten gevolge van vrijheidsbeneming, bevolen krachtens dit decreet.

De artikelen 77 — 93 van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

2. In gevallen als bedoeld in het vorige lid vinden de artikelen 521 en 522 van het Wetboek van Strafvordering overeenkomstige toepassing op vergoeding van kosten en schaden voor de opgeëiste persoon of diens erfgenamen.

Artikel 57

Op betekeningen, kennisgevingen en oproepingen gedaan krachtens dit decreet zijn de artikelen 515 — 519 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.

Artikel 58

1. Ingetrokken wordt de wet van 21 september 1926 No. 19 (G.B. 1926 No. 103), houdende vaststelling der regelen, waarop ten aanzien van de uitlevering met vreemdelingen met betrekking tot Suriname tractaten met vreemde mogendheden mogen worden gesloten (De Surinaamse Uitleveringswet 1926).

2. De in het vorige lid genoemde wet blijft van toepassing op de behandeling van een verzoek tot uitlevering, en op de in verband daarmee te nemen beslissingen, in gevallen waarin de stukken betreffende dat verzoek reeds vóór het tijdstip van het inwerking treden zijn gezonden.

3. De artikelen 16, tweede en derde lid, en 17 van de ingetrokken wet blijven van toepassing op de behandeling van een verzoekschrift als bedoeld in artikel 13 eerste lid, van dit decreet, en op de daarop door het Hof van Justitie te nemen beslissing, in gevallen waarin dit verzoekschrift reeds vóór het tijdstip van het inwerking treden van dit decreet bij het Hof van Justitie is ingekomen.

4. Beslist het Hof van Justitie dat de verzoeker Surinamer is, dan wordt een inmiddels overeenkomstig dit decreet door de kantonrechter aangevangen behandeling van een verzoek tot diens uitlevering onmiddellijk beëindigd.

5. Een vreemdeling die op het tijdstip van het inwerkingtreden van dit decreet is gedetineerd ingevolge een bevel gegeven krachtens artikel 9 of artikel 12 van de ingetrokken wet, wordt — zo de stukken betreffende het verzoek tot uitlevering op dat tijdstip nog niet aan de kantonrechter zijn toegezonden — daarna beschouwd en behandeld als iemand die krachtens artikel 19, onderscheidenlijk artikel 18 derde lid, van dit decreet in bewaring wordt gehouden of in verzekering is gesteld.

Artikel 59

1. Dit decreet kan worden aangehaald als Decreet inzake uitlevering en wordt bekendgemaakt in het Staatsblad van de Republiek Suriname.
2. Het treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van zijn bekendmaking.

Gegeven te Paramaribo, de 10e juni 1983.

L.F. RAMDAT MISIER.

Het Militair Gezag,

De Bevelhebber van het
Nationaal Leger,

D.D. BOUTERSE.

De Minister van Binnenlandse Zaken
en Justitie,
F.J. LEEFLANG.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
L.A.E. ALIBUX.

Uitgegeven te Paramaribo, de 10e juni 1983.

De Minister van Binnenlandse Zaken
en Justitie,
F.J. LEEFLANG.

DECREET van juni 1983, houdende nieuwe regelen betreffende uitlevering en andere vormen van internationale rechtshulp in strafzaken (Decreet inzake uitlevering).

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

In de internationale samenwerking op strafrechtelijk gebied is een opmerkelijke ontwikkeling gaande. Kenmerkend voor die ontwikkeling zijn de type verdragen, betreffende uitlevering en andere vormen van rechtshulp in strafzaken.

Daar de nieuwe verdragen op bepaalde punten nopen tot nadere voorzieningen in het nationale recht is aanpassing van de Surinaamse wet noodzakelijk. Ook voor zover, wegens de voorrang van internationale boven nationale rechtsvoorschriften, geen noodzaak daartoe bestaat, is aanpassing toch wenselijk, omdat de wet anders een vertekend beeld van de werkelijke juridische situatie zou geven.

Er zijn trouwens voor een algehele herziening van de uitleveringswet ook los van de genoemde verdragen wel goede redenen.

De procedure van behandeling van een verzoek tot uitlevering is in die wet slechts min of meer schetsmatig geregeld, en de bepalingen betreffende het toepassen van detentie bieden veel minder rechtswaarborgen dan de overeenkomstige van het Wetboek van Strafvordering.

Voorts is het als een leemte te beschouwen, dat de geldende wet geen verkorte procedure kent voor gevallen waarin de aangehouden vreemdeling daarmede uitdrukkelijk instemt.

Voor gevallen waarin de verkorte procedure niet in aanmerking komt — o.a. wanneer de opgeëiste persoon verweer wenst te voeren — zouden, meer rechtswaarborgen kunnen worden gegeven dan die welke de geldende wet biedt. Daarvoor bestaat des te meer reden bij een aanmerkelijke verruiming van de mogelijkheid tot uitlevering.

De ondergetekenden denken hierbij in het bijzonder aan de taak van de rechter in de uitleveringsprocedure.

Volgens de bestaande wet is die taak in hoofdzaak slechts een adviserende. In verschillende andere landen, zoals het Verenigd

Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland en de Bondsrepubliek Duitsland, heeft de rechter een ruimere bevoegdheid; daar beslist hij over de toelaatbaarheid van de gevraagde uitlevering. Hierbij kan op het gebied van het commune uitleveringsrecht worden aangesloten.

De in het vorenstaande summier aangeduide overwegingen, waarop in het vervolg van deze nota nog wordt teruggekomen, hebben geleid tot het voorstel de bestaande uitleveringswet in haar geheel te vervangen door een bij de ontwikkeling van het internationale recht aangepaste nieuwe wet.

Bij het tot stand brengen daarvan moet rekening worden gehouden met de reeds gesignaleerde behoefte aan nadere wettelijke voorzieningen voor andere vormen van internationale rechtshulp in strafzaken.

Voor zover het betreft verzoeken om rechtshulp welke geen verband houden met uitlevering — b.v. in gevallen waarin gevraagd wordt hier te lande getuigen te horen ten behoeve van een buitenlandse strafzaak, voorziet het gelijktijdig met de reeds plaatsgehad hebbende aanvulling van het Wetboek van Strafvordering.

Voor die vormen van rechtshulp welke — naast de uitlevering — ook in de bestaande uitleveringswet zijn voorzien, zijn daarentegen regels gegeven in het onderhavige decreet.

Het ontwerp is in grote lijnen opgezet als volgt.

Na de nodige begripsbepalingen (Hoofdstuk I) worden in Hoofdstuk II de voorwaarden voor uitlevering omschreven.

Die voorwaarden komen, in het kort samen gevat, hierop neer:

- a. Uitlevering geschiedt alleen krachtens een verdrag (artikel 2 lid 1);
- b. Surinamers worden niet uitgeleverd (artikel 2 lid 2);
- c. Uitgeleverd wordt alleen voor feiten, waarop zowel naar het recht van de verzoekende staat als naar Surinaams recht ten minste één jaar vrijheidsstraf is gesteld.
In gevallen waarin reeds een veroordeling is uitgesproken, moet voorts ten minste een straf van vier maanden zijn opgelegd (artikel 3). Strafrechtelijke maatregelen worden met straffen gelijkgesteld (artikel 4);

- d. Uitzonderingen gelden wanneer hetzij reëel gevaar voor toepassing van de doodstraf bestaat (artikel 5), hetzij de uitlevering onverenigbaar zou zijn met het rechtsbeginsel „ne bis in idem” of met de Surinaamse strafrechtelijke bepalingen inzake verjaring (artikel 6), hetzij gegronde vrees voor discriminatie bestaat (artikel 7);
- e. In gevallen waarin het gaat om bepaalde soorten delicten (politieke, zuiver militaire en fiscale) wordt alleen uitgeleverd, voorzover de bevoegdheid daartoe uitdrukkelijk bij verdrag is voorbehouden (artikel 8);
- f. Uitlevering geschiedt onder het algemeen beding, dat autoriteiten van de verzoekende staat het z.g. specialiteitsbeginsel in acht zullen nemen (artikel 9).

Het derde Hoofdstuk regelt de procedure van uitlevering. Hierin is ten aanzien van de vrijheidsbeneming en de rechterlijke controle daarop, zoveel mogelijk aangesloten bij het Wetboek van Strafvordering. Op de behandeling van de zaak ter zitting van de kantonrechter en op de bijstand van een raadsman zijn de daarvoor in aanmerking komende bepalingen van dat Wetboek van overeenkomstige toepassing verklaard.

In de mogelijkheid van beroep bij het Hof van Justitie en in die van een verkorte procedure is voorzien.

De uitlevering wordt geweigerd, indien zij bij rechterlijk gewijsde ontoelaatbaar is verklaard.

In het achtste Hoofdstuk zijn die andere vormen van rechts-hulp geregeld, waaromtrent ook de geldende uitleveringswet enkele bepalingen bevat. Hierop wordt teruggekomen.

Hoofdstuk IX bevat een aantal slot- en overgangsbepalingen.

VOORWAARDEN VOOR UITLEVERING

De in het kort samengevatte voorwaarden voor uitlevering mogen thans in nadere beschouwing worden genomen.

A. GEEN UITLEVERING ZONDER VERDRAG

Het vereiste van een verdragsbasis zal wellicht weinig bedenkingen ontmoeten. Nog daargelaten of uitlevering buiten een

verdrag om toelaatbaar is — de ondergetekenden zouden overigens een bevestigend antwoord niet voor hun rekening durven nemen — in elk geval zijn daartegen voor de hand liggende bezwaren aan te voeren.

Vooreerst zal het dikwijls niet toevallig zijn, dat met een bepaald land, geen uitleveringsverdrag is gesloten.

Een zekere mate van vertrouwen in de rechtspleging van het andere land is vereist, wil men aanleiding kunnen vinden tot het sluiten van zulk een verdrag. Voorts zou het weinig consequent zijn om uitlevering wel toe te laten in gevallen waarin geen uitleveringsverdrag tussen Suriname en de verzoekende staat van kracht is, en niet in gevallen waarin het van kracht zijnde verdrag geen grondslag voor de gevraagde uitlevering biedt. Maar zou men daarom ook in de laatstbedoelde gevallen uitlevering mogelijk willen maken, dan rijst onmiddellijk de vraag welke zin de in het verdrag gestelde beperkingen, naast de daarin veelal voorkomende facultatieve bepalingen, nog kunnen hebben.

Tenslotte — en dit achten de ondergetekenden op zichzelf reeds een afdoende bezwaar — is uitlevering zonder verdragsbasis moeilijk te verenigen met het belang van de rechtszekerheid.

B. GEEN UITLEVERING VAN SURINAMERS

De ondergetekenden zijn van mening dat de uitlevering van eigen onderdanen niet toelaatbaar is.

C. GEKWALIFICEERDE DUBBELE STRAFBAARHEID

In de bestaande wet (artikel 2), zijn de strafbare feiten waarvoor uitlevering mogelijk is, gespecificeerd. Voor delicten die niet uitdrukkelijk in de opsomming zijn vermeld, kan dus niet worden uitgeleverd. Dit z.g. enumeratie-stelsel is het traditionele.

Daaraan ligt de in de vorige eeuw, en nog lang daarna, heersende opvatting ten grondslag, dat uitlevering geen regel, maar uitzondering behoort te zijn. In die opvatting ligt besloten, dat een soevereine staat in beginsel geen „hand- en spandiensten” heeft te verrichten ten behoeve van de strafrechtspleging van een andere staat.

Alleen ten aanzien van bepaalde ernstige misdrijven kan een uitzondering worden gemaakt.

Later, vooral na de tweede wereldoorlog, heeft — althans in West-Europa — het inzicht veld gewonnen, dat meer nadruk behoort te worden gelegd op het belang van internationale samenwerking, ook op strafrechtelijk gebied. De consequentie hiervan is niet, dat in beginsel voor elk delict aan elke staat zou behoren te worden uitgeleverd.

Maar wel zal men, het belang van samenwerking vooropstellend, willen streven naar verruiming van de rechtshulp in strafzaken, voor zover het betreft het verkeer tussen staten die in hoofdzaak dezelfde rechtsbeginsel aanvaarden, en die over en weer voldoende vertrouwen kunnen stellen in elkanders strafrechtspleging.

Uitlevering is als een vorm van rechtshulp te beschouwen, en wel als die welke — naast de executie, op eigen grondgebied, van een buitenlands strafvonnis, — het meest in de sfeer van de persoonlijke vrijheid ingrijpt.

Het verlenen van rechtshulp in deze vorm, behoort dan ook met bijzondere waarborgen omgeven te blijven. Die waarborgen zullen niet alleen in de regels voor de procedure, maar eveneens in de omschrijving van de voorwaarden voor uitlevering gevonden moeten worden.

Als minimum-eis dient in elk geval te worden gesteld, dat de feiten die aanleiding kunnen geven tot uitlevering, zowel naar het recht van de verzoekende als naar dat van de aangezochte staat strafbaar zijn. En daar uitlevering in het algemeen een te zwaar middel is voor bagatel delicten, zal voorts in beginsel een bepaald strafniveau te eisen zijn. Deze beiden vereisen zijn dan ook in het hier besproken decreet opgenomen. Tezamen kan men ze aanduiden als de voorwaarde van de gekwalificeerde dubbele strafbaarheid.

Dat feiten die niet strafbaar zijn naar het recht van de verzoekende staat kunnen ook geen aanleiding geven tot uitlevering, spreekt wel vanzelf. Nauwelijks minder evident is het vereiste van strafbaarheid volgens het recht van de aangezochte staat.

Medewerking aan het handhaven van normen die met de eigen rechtsopvattingen in strijd zijn, of waarbij althans een strafsanctie misplaatst wordt geacht, is kwalijk van een staat te vergen.

De eis van dubbele strafbaarheid moet dan ook aldus worden verstaan, dat het feit — ware het in een analoge situatie binnen

de rechtssfeer van de aangezochte staat begaan — krachtens het recht van die staat strafbaar zou zijn geweest.

Men kan, met dezelfde uitkomst, de analogie ook anders toepassen, namelijk door de eigen strafwet te lezen zoals zij zou luiden wanneer zij tot het recht van de verzoekende staat behoorde.

Dan „transplanteert” men dus niet in gedachten het begane feit, maar men „vertaalt” de eigen wet en laat het feit voor wat het is.

„Nationale” elementen in delictomschrijvingen worden dan herleid tot zodanige elementen als daarin opgenomen zouden zijn, indien de wet was geschreven voor de verzoekende staat.

Algemene beperkingen van de omvang van de werkingsfeer der strafwet — zoals die van artikel 2 van het Wetboek van Strafrecht, blijven bij de beoordelingen van de strafbaarheid van het feit naar eigen recht, uiteraard geheel buiten beschouwing.

In het ontwerp is niet als voorwaarde voor uitlevering gesteld, dat het feit naar Surinaams recht als een misdrijf wordt beschouwd.

Bepalingen waarin een vrijheidsstraf van een jaar of meer is bedreigd voor een overtreding, vindt men weinig in onze wet.

De voor de praktijk belangrijkste is die van artikel 506 van het Wetboek van Strafrecht, voor zover zij betrekking heeft op de bijkomende straf van plaatsing in een landswerkinrichting voor souteneurs.

D. UITGEZONDERDE GEVALLEN

Humanitaire overwegingen kunnen aanleiding geven tot het weigeren van uitlevering. Het ontwerp vermeldt als weigeringsgronden van humanitaire aard bedreiging met doodstraf en gevaar van discriminatie. Hierbij moge worden verwezen naar de aantekeningen bij de artikelen 5 en 7.

Voor het overige mag er op worden vertrouwd dat in gevallen waarin, om andere dan de uitdrukkelijk vermelde redenen, tegen de uitlevering overwegende bezwaren van humanitaire aard bestaan, geen verzoek tot uitlevering zal worden gedaan, dan wel een eventueel reeds gedaan verzoek op aandringen van de aangezochte staat zal worden ingetrokken.

Met staten van welker regering men moet vrezen dat zij ontoegankelijk zal zijn voor argumenten aan zulke bezwaren ontleend, pleegt Suriname geen uitleveringsverdrag te sluiten.

Zo nodig kan overigens nog worden geweigerd met een beroep op algemene rechtsbeginselen van volkenrechtelijke aard.

E. VOORBEHOUDEN GEVALLEN

De mogelijkheid van uitlevering voor politieke delicten is in het ontwerp beperkt tot gevallen waarin de bevoegdheid of de verplichting daartoe bij verdrag uitdrukkelijk is voorzien.

Zowel het Beneluxverdrag als het Europese uitleveringsverdrag bepaalt dat geen uitlevering wordt toegestaan voor feiten die de aangezochte staat als politiek misdrijf, of als een daarmee samenhangend feit beschouwd (Vgl. artikel 3 van beide verdragen). Ook de tot dusver door Suriname gesloten bilaterale verdragen laten geen uitlevering voor politieke delicten toe.

In de bestaande wet is trouwens ook geen uitzondering voor politieke delicten gemaakt. Weliswaar komen misdrijven tegen de veiligheid van de staat niet in de opsomming van artikel 2 voor, maar de daarin vermelde strafbare feiten kunnen onder bepaalde omstandigheden eveneens van justitiële aard zijn. Mede omdat de grens tussen commune en politieke delicten niet scherp is te trekken (vandaar ook, dat in de genoemde verdragen wordt gesproken van delicten die aangezochte partij, als van politieke aard beschouwt), is een absoluut verbod naar het oordeel van de ondergetekenden niet raadzaam.

F. SPECIALITEITSBEGINSEL

De beperkingen die aan de mogelijkheid van uitlevering zijn gesteld, zouden hun effect voor een deel missen, indien de autoriteiten van de verzoekende staat de volledige vrijheid zouden hebben iemand na diens uitlevering te vervolgen, te bestraffen of aan een derde staat uit te leveren wegens daarvoor begane feiten.

Bepalingen, strekkende tot het inperken van die vrijheid, zijn dan ook algemeen gebruikelijk.

De algemene regel is, dat geen vervolging, bestraffing of verdere uitlevering mag geschieden voor vroeger begane feiten — behalve die waarvoor de uitlevering is verkregen — dan met toestemming van de aangezochte staat.

Een uitzondering pleegt te worden gemaakt voor gevallen waarin de uitgeleverde persoon gedurende een zekere tijd na zijn uitlevering (veelal dertig dagen), gelegenheid heeft gehad het grondgebied van de verzoekende staat te verlaten.

Het ontwerp stelt een termijn van dertig dagen, conform de geldende wet en laat dus aan de staat aan welke is uitgeleverd op dit punt iets meer vrijheid toe.

G. PROCEDURE VAN UITLEVERING

Omtrent de procedure die de aangezochte staat heeft te volgen bij het behandelen van een verzoek tot uitlevering, geven verdragen in het algemeen geen voorschriften.

Maar voor het overige is de Surinaamse wetgever te dezen niet door internationale voorschriften in zijn vrijheid van keuze beperkt.

Uiteraard zal de regeling van de procedure er op gericht moeten zijn zo spoedig mogelijk tot een beslissing omtrent de gevraagde uitlevering te komen. Voor bezwaarschriften gericht tegen het voornemen om de zaak ter zitting te behandelen, is hier dan ook stellig geen plaats. Ook de mogelijkheid van verwijzing naar een ander gerecht, bij de beslissing op een beroep is hier bezwaarlijk te aanvaarden.

De rechter van de aangezochte staat heeft immers niet tot taak zijnerzijds datgene te verrichten, of over te doen, wat de rechter van de verzoekende staat moet doen of reeds heeft gedaan.

Het gerechtelijke onderzoek op het grondgebied van de aangezochte staat dient beperkt te blijven tot hetgeen nodig is voor het vaststellen van de identiteit van de opgeëiste persoon, voor het beoordelen van de mogelijkheid van inwilliging van het verzoek tot uitlevering, en voor het nemen van een beslissing omtrent hetgeen moet geschieden met de eventueel in beslag genomen voorwerpen.

De vraag of de opgeëiste persoon schuldig is aan het feit waarvoor zijn uitlevering is verzocht behoort in beginsel buiten discussie te blijven.

Voor een uitzondering op deze regel bestaat echter grond, wanneer dadelijk is vast te stellen dat er geen sprake kan zijn van een vermoeden van schuld aan het feit. In het ontwerp is daarom voorzien in een (summier) rechterlijk onderzoek voor gevallen

waarin de opgeëiste persoon beweert onmiddellijk te kunnen antwoorden dat hij onschuldig is (artikel 23 lid 3).

Bij het ontwerpen van de bepalingen omtrent de procedure is gestreefd naar een beknopte, maar binnen haar bestek volledige en sluitende regeling, hetgeen is geschied door herhaalde verwijzing naar voorschriften van het Wetboek van Strafvordering.

Het derde hoofdstuk regelt onder meer de voorlopige aanhouding. De meeste, zo niet alle, uitleveringsverdragen kennen de mogelijkheid van een verzoek tot voorlopige aanhouding, dat door de bevoegde (rechterlijke) autoriteiten van de ene staat rechtstreeks tot die van de andere kan worden gericht.

Het verzoek wordt — in de regel telegrafisch, tegenwoordig meestal per telex via Interpol — gedaan in afwachting van een langs de officiële weg binnen een bepaalde termijn (veelal twintig dagen) in te dienen aanvraag tot uitlevering.

Het vierde hoofdstuk regelt de behandeling van het verzoek tot uitlevering. Hierbij wijkt het ontwerp op de navolgende punten van de geldende wet af:

- a. De regeling is meer uitgewerkt, in het bijzonder voor wat betreft de rechten van de opgeëiste persoon en diens raadsman, de wijze waarop de zaak bij de kantonrechter aanhangig wordt gemaakt en de gang van zaken ter zitting.
- b. In de toevoeging van een raadsman is voorzien (artikel 21, derde lid; vgl. ook artikel 52).
- c. De kantonrechter beslist over de toelaatbaarheid van de uitlevering. Bij beweerd Surinamerschap is beroep op het Hof van Justitie open gesteld.

Bij dit laatste punt zij aangetekend, dat het rechtsmiddel hoger beroep bezwaarlijk kan worden gemist in een wettelijk stelsel waarin de kantonrechter over de toelaatbaarheid van de uitlevering beslist.

Overigens is aan te nemen dat van het rechtsmiddel van hoger beroep geen veelvuldig gebruik zal worden gemaakt.

Rechtspunten komen bij de behandeling van verzoeken tot uitlevering niet dikwijls in het geding. Wel zal er meer ruimte komen voor juridische argumenten — in het bijzonder met betrekking tot het vereiste van dubbele strafbaarheid — wanneer de mogelijkheden van uitlevering overeenkomstig het ontwerp en de

nieuwe verdragen worden vermeerderd, maar doorgaans zal ten aanzien van de toelaatbaarheid van de gevraagde uitlevering wel geen twijfel rijzen.

En de gedetineerde heeft geen belang bij het verlengen van zijn detentie door het instellen van een kansloos hoger beroep.

De inhoud van het vijfde hoofdstuk (beslissing op het verzoek tot uitlevering) is van technische aard, behalve het — in het stelsel van het ontwerp overigens vanzelfsprekende — voorschrift, dat de Minister van Justitie afwijzend moet beslissen wanneer de uitlevering door de rechter (definitief) ontoelaatbaar is verklaard (artikel 30, tweede lid).

In het zesde hoofdstuk zijn de voortgezette detentie, in afwachting van de verwijdering uit Suriname en de modaliteiten van die verwijdering geregeld. De voortgezette detentie is, in overeenstemming met de teneur van het gehele ontwerp, aan termijnen gebonden en onder rechterlijke controle geplaatst.

Over de verkorte procedure, waaraan het zevende hoofdstuk is gewijd, werd reeds gesproken.

Voor de toepassing is een uitdrukkelijke verklaring nodig waaruit blijkt dat hiermede wordt ingestemd door degene wiens uitlevering of voorlopige aanhouding is gevraagd; tenzij bij verdrag anders is bepaald kan hij die verklaring alleen ten overstaan van de rechter-commissaris afleggen. Wordt de verkorte procedure toegepast — in bepaalde gevallen is zij uitgesloten — dan geschiedt de uitlevering met een minimum aan formaliteiten, zonder tussenkomst van de minister en zonder rechterlijk onderzoek.

H. ANDERE ONDERWERPEN

In het achtste hoofdstuk van het ontwerp zijn bepalingen opgenomen omtrent enkele andere vormen van internationale rechtshulp in strafzaken, t.w.:

- a. het in beslag nemen van voorwerpen onder degene wiens uitlevering of voorlopige aanhouding is gevraagd;
- b. vervoer, over Surinaams grondgebied, van iemand die door een vreemde staat aan een derde staat wordt uitgeleverd;
- c. het beschikbaar stellen van gedetineerden van het afleggen van getuigenis, of voor confrontatie, ten behoeve van een door buitenlandse autoriteiten ingesteld strafrechtelijk onderzoek.

Ook in de verdragen en in de bestaande Surinaamse uitleveringswet zijn deze vormen van rechtshulp in samenhang met de uitlevering geregeld. Het ontwerp treedt hierbij iets meer in bijzonderheden dan de geldende wet die met een uiterst summiere regeling volstaat.

Zo bevat die wet ten aanzien van de hierboven ad (b) en (c) aangeduide vormen van rechtshulp slechts een tweetal korte artikelen (20 en 21).

Anders dan de bestaande wet houdt het ontwerp rekening met rechten van derden op voorwerpen waarvan de inbeslagname onder de opgeëiste of voorlopig aangehouden persoon is gevraagd (artikel 44, tweede lid), alsmede met bijzondere gevallen die zich kunnen voordoen bij internationaal vervoer van gedetineerden door de lucht (artikel 45 en 46).

Van de slotbepalingen, opgenomen in het negende hoofdstuk, zijn vooral de artikelen 52, 53 en 56 van materieel belang.

Artikel 52 voorziet, in navolging van het Wetboek van Strafvordering in het ambtshalve toevoegen van een raadsman aan een gedetineerde die geen gekozen raadsman heeft. In artikel 53 is, naar analogie van hetgeen het wetboek ten aanzien van de voorlopige hechtenis bepaalt, de mogelijkheid geopend om een vrijheidsbeneming voorwaardelijk op te schorten of te schorsen. Voorts is in artikel 56, een door de rechter toe te kennen geldelijke tegemoetkoming in de materiële schade, geleden ten gevolge van vrijheidsbeneming mogelijk gemaakt voor gevallen waarin de uitlevering ontoelaatbaar is verklaard. Dat artikel geeft voor die gevallen tevens een aanspraak op vergoeding van bepaalde kosten en schaden, door de opgeëiste persoon gemaakt of geleden.

Ook hierbij heeft het Wetboek van Strafvordering als voorbeeld gediend.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Ad artikel 1

De in dit artikel gegeven begripsbepalingen zijn in overeenstemming met de gebruikelijke terminologie. Daarom is ook de term „opgeëiste persoon” hoewel moet worden toegegeven dat deze niet bijzonder welluidend is, uit de bestaande wet overgenomen. Men vindt die term („individu reclame”; „person claimed”) in de meeste verdragen terug.

Het op zichzelf niet onduidelijke begrip „uitlevering” is gedefinieerd om het verschil met uitzetting te markeren.

Dat verschil ligt in het doel dat met de verwijdering wordt beoogd.

Bij uitzetting is de verwijdering uit Suriname doel op zichzelf; met uitlevering wordt daarentegen beoogd de vreemdeling ter beschikking te stellen van de autoriteiten van de verzoekende staat ten behoeve van een tegen hem gericht strafrechtelijk onderzoek of de executie van een strafvonnis. In geval van uitzetting zal dan ook zoveel mogelijk aan de vreemdeling zelf de keuze worden overgelaten van het land van bestemming. Is er geen andere feitelijke mogelijkheid dan uitzetting naar een land waarin hij vermoedelijk zal worden vervolgd of bestraft voor feiten ter zake waarvan hij niet kan worden uitgeleverd, of waarvoor geen uitlevering is gevraagd, dan zal de verwijdering — indien overigens gewettigd en onvermijdelijk, gelet op alle belangen waarmede rekening moet worden gehouden bij het Vreemdelingenbeleid — dienen te geschieden zonder overleg met en zonder waarschuwing van de vervolgende en opsporende organen van dat land en behoudens de bijzondere bescherming waarop vluchtelingen in de zin van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951, betreffende de status van vluchtelingen (Trb. 1951, 131, laatstelijk Trb. 1964, 14), aanspraak kunnen maken.

Ad artikelen 2 — 4

In artikel 3 onder b, wordt gesproken van „de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf. op het grondgebied van de verzoekende staat te ondergaan”, en niet van de tenuitvoerlegging van de door de rechter opgelegde straf, omdat rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid van een bij wege van gratie verwisselde straf.

Voor het overige zal het in de artikelen 2 — 4 bepaalde, na hetgeen daarover in het algemeen gedeelte is gezegd, geen nadere toelichting behoeven.

Ad artikel 5

Dit artikel heeft alleen betrekking op gevallen waarin de uitlevering is gevraagd ten behoeve van een nog lopend strafrechte-

lijk onderzoek. Voor de tenuitvoerlegging van een reeds uitgesproken doodstraf is immers al ingevolge artikel 3 geen uitlevering mogelijk.

Daar de regering van de verzoekende staat, met het oog op de eigen constitutionele verhoudingen, veelal niet bij voorbaat reeds een formele toezegging van gratie kan doen, zijn de bewoordingen van het artikel ruim gehouden. Een onvoorwaardelijke ministeriële toezegging, volgens welke aan het staatshoofd een aanbeveling tot gratie zal worden gedaan voor het geval dat de doodstraf wordt uitgesproken, is in beginsel als voldoende te accepteren.

Ad artikel 6

Het gestelde in het eerste lid onder d is zo geformuleerd, dat geen misverstand of onzekerheid kan ontstaan wanneer voorwaardelijke veroordeling, voorwaardelijke invrijheidsstelling of gratie heeft plaats gehad. Onder „rechterlijk gewijsde” dient mede te worden begrepen een gewijsde van een rechter in Nederland of de Nederlandse Antillen, alsmede van een buitenlandse rechter.

In het derde lid is een verfijning aangebracht, die voorkomt dat een beroep op het beginsel „ne bis in idem” zou worden gedaan in gevallen waarin de ratio daarvoor klaarblijkelijk ontbreekt.

Het artikel verzet zich niet tegen uitlevering voor feiten die wel in Suriname zijn berecht, maar waarvoor de opgelegde straf voor zover vatbaar voor onmiddellijke tenuitvoerlegging — nog niet, of niet geheel is ondergaan. Een volstrekt verbod daartoe zou ook niet wenselijk zijn, vooral niet met het oog op de mogelijkheid dat de verzoekende staat bereid — en krachtens zijn interne wetgeving ook bevoegd — is de Surinaamse straf (verder) te executeren.

Ad artikel 7

Hier wordt rekening gehouden met de mogelijkheid van gevaar voor discriminatoire vervolging.

Ad artikel 8

De in dit artikel vermelde gevallen waarin de uitlevering alleen krachtens een uitdrukkelijk voorbehoud wordt toegestaan kwamen reeds in het algemeen gedeelte ter sprake.

Het eerste lid bevat een instructienorm die zich richt tot degene die voor Suriname onderhandelingen voeren over uitleveringsverdragen.

Krachtens deze instructienorm zal in door Suriname te sluiten verdragen een bepaling moeten voorkomen betreffende de uitlevering voor politieke, militaire en fiscale delicten.

Deze bepaling zal hetzij een verbod van uitlevering voor de bedoelde delicten kunnen inhouden, hetzij een bevoegdheid dan wel een verplichting tot zodanige uitlevering in het leven kunnen roepen.

Indien het verdrag de bevoegdheid tot uitlevering voor politieke, militaire of fiscale delicten toekent, zal het de Minister volgens de wet vrijstaan daarvan al dan niet gebruik te maken.

In zoverre is er een verschil met de in artikel 6 bedoelde gevallen, waarin de wet verplicht tot weigering van de uitlevering. Ook al kent het verdrag een bevoegdheid tot inwilliging van het uitleveringsverzoek toe. Het ligt voor de hand dat de Minister over de inwilliging van een verzoek tot uitlevering voor een politieke of fiscaal delict vooraf overleg zal plegen met de Minister van Buitenlandse Zaken.

Ad artikel 9

Over het hierin vastgestelde specialiteitsbeginsel is gesproken in punt F. Daar de minister krachtens dit artikel in beginsel bevoegd zal blijven aan de autoriteiten van de verzoekende staat toestemming te verlenen tot vervolging etc. ter zake van feiten waarvoor de uitlevering niet is toegestaan, lijkt het de ondergetekenden onnodig bij artikel 3 te bepalen dat — in gevallen waarin de uitlevering voor verschillende feiten is gevraagd — het verzoek in zijn geheel kan worden ingewilligd, ook wanneer slechts één of enkele van die feiten aan het vereiste van het strafniveau voldoen.

Ad artikelen 10 — 14

Bij het beschouwen van deze artikelen moet worden gelet op hetgeen algemeen voor gevallen van vrijheidsbeneming is bepaald in de artikelen 49 — 55.

In artikel 10 tweede lid, onder b wordt niet gesproken van een minimumduur van de door de vreemde rechter opgelegde straf of maatregel.

Dat deze slechts aanleiding kan geven tot voorlopige aanhouding in Suriname, als de duur van de straf of maatregel ten minste gelijk is aan het in artikel 13 gestelde minimum, blijkt echter uit het eerste lid van artikel 10, waarin o.m. is bepaald dat het te verwachten verzoek om uitlevering, dat op het verzoek om voorlopige aanhouding zal volgen, voor inwilliging vatbaar moet zijn.

Artikel 12, tweede lid, bepaalt dat de voorlopige aangehouden vreemdeling zo mogelijk door de rechter-commissaris moet worden gehoord. De woorden „zo mogelijk” zijn hier opgenomen met het oog op de eventualiteit dat de vreemdeling zich door vlucht aan de tenuitvoerlegging van het bevel tot inverzekeringstelling heeft onttrokken.

De in artikel 13, aanhef bedoelde mogelijkheid van verdere vrijheidsbeneming uit andere hoofde is voorzien in artikel 19.

Uiteraard zullen zich ook gevallen kunnen voordoen waarin een titel voor voortgezette vrijheidsbeneming krachtens een andere bijzondere wet of krachtens een der wetboeken bestaat.

De in artikel 14 voorgeschreven kennisgeving aan de Minister is nodig o.a. met het oog op artikel 17, tweede lid (toezending van stukken door de Minister, aan de bij de zaak betrokken officier).

Ad artikel 15.

De hierin gestelde eisen aan vorm en inhoud van verzoeken tot uitlevering komen overeen met de in verdragen gebruikelijke.

Dit artikel zou, daar het betrekking heeft op voorwaarden waarvan de vervulling nodig is voor de mogelijkheid tot uitlevering, eigenlijk systematisch thuis behoren in hoofdstuk II. Ter wille van de overzichtelijkheid zijn echter de bepalingen die aangeven wat in de opeenvolgende stadia van de uitleveringsprocedure kan of moet geschieden, in het vierde hoofdstuk bijeengehouden.

Ad artikel 16

Blijkt pas in een later stadium — namelijk nadat de zaak reeds door de rechter is behandeld — dat nadere stukken nodig of wenselijk zijn, dan kunnen de artikelen 30, leden 3 — 5 en 31 toepassing vinden.

Niets belet overigens de Minister om, voor zover nodig, ook tussentijds aanvullende stukken te vragen.

Ad artikelen 17 — 21

De voorschriften over de wijze waarop de zaak bij een kantonrechter aanhangig wordt gemaakt, en die over de mogelijkheid van vrijheidsbeneming in gevallen waarin geen voorlopige aanhouding heeft plaats gehad of waarin de voorlopig aangehouden vreemdeling inmiddels in vrijheid is gesteld, spreken in hoofdzaak voor zichzelf.

De artikelen 17 en 19 zijn reeds vermeld bij de artikelen 10 — 14.

Een termijn van drie dagen (artikel 20 eerste lid) voor de vordering van de officier van Justitie is ook in de geldende wet (artikel 13) gesteld. Het bepaalde in artikel 21, derde lid (toevoeging van een raadsman) is geschreven voor het geval dat de opgeëiste persoon op vrije voeten is gelaten — eventueel, met toepassing van artikel 53, voorwaardelijk — omdat anders reeds eerder, krachtens artikel 52, toevoeging moet geschieden, zo een gekozen raadsman ontbreekt.

Ad artikelen 22 — 29

Het voorschrift omtrent verplichte sluiting van de deuren op verzoek van de opgeëiste persoon (artikel 22, eerste lid) is ontleend aan de bestaande wet (artikel 14, eerste lid). Hoewel afwijkend van de algemene regel, volgens welke de rechter daarover zelfstandig beslist is dit voorschrift begrijpelijk. Het past bij de aard van de procedure waarin geen bezwaarschrift tegen behandeling ter openbare zitting mogelijk is.

De vreemdeling wiens gevangenneming of gevangenhouding krachtens artikel 24 is bevolen, kan ingevolge artikel 34 ten hoogste dertig dagen in detentie blijven, behoudens de mogelijkheid

van verlenging, in bijzondere gevallen, overeenkomstig artikel 35.

Op grond van artikel 35, tweede lid, wordt de uitlevering ontoelaatbaar verklaard, (o.a.) wanneer de kantonrechter bevindt dat geen sprake kan zijn van een vermoeden van schuld.

Het Europese verdrag en het Benelux-verdrag voorzien niet in een dergelijk geval. Er mag echter op worden vertrouwd, dat de verzoekende staat niet bij zijn verzoek tot uitlevering zal persisteren nadat de Surinaamse rechter heeft vastgesteld, dat elk vermoeden van schuld ontbreekt.

Zo nodig zou ook hier een beroep op algemene rechtsbeginselen kunnen worden gedaan.

Steun daarvoor is te vinden in artikel 5, eerste lid, van het Verdrag van Rome van 4 november 1950, tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (Trb. 1951, 154, laatstelijk Trb. 1964, 1963). Het geval zal zich overigens in de praktijk niet licht voordoen.

In artikel 25, derde lid, is onder meer voorgeschreven dat de kantonrechter in zijn uitspraak waarbij de uitlevering toelaatbaar wordt verklaard, de toepasselijke wets- en verdragsbepalingen vermeldt.

De hierbedoelde wetsbepalingen zijn uitsluitend de toepasselijke Surinaamse wetsbepalingen.

Een advies van de kantonrechter, als voorgeschreven in artikel 27, tweede lid, is van belang met het oog op mogelijke facultatieve weigeringsgronden.

Ad artikel 30 — 33

Over de mogelijkheid van het vragen van nadere stukken, overeenkomstig artikel 30, vierde lid, werd reeds een opmerking gemaakt bij artikel 16.

In artikel 32 zijn alleen algemene richtlijnen gegeven. De prioriteit bij samenloop van verzoeken tot uitlevering — een complicatie die in de praktijk zelden voorkomt — is niet dwingend te regelen, zelfs niet in een multilateraal verdrag.

In het ontwerp is het belang van een goede rechtsbedeling vooropgesteld. Dit is in overeenstemming met de geest van de vermelde verdragsartikelen, al wordt dat belang daarin niet uitdrukkelijk genoemd.

Een kennisgeving aan de officier van Justitie, overeenkomstig artikel 39, is o.a. voor de toepassing van artikel 35 (eventuele verlenging van de termijn van detentie) nodig.

Ad artikelen 34 — 37

Over het algemeen zal de uitlevering ruimschoots binnen de termijn van dertig dagen, gesteld in artikel 34, onder b, kunnen geschieden. In bijzondere gevallen — kan overschrijding van die termijn echter onvermijdelijk zijn. Voor zulke gevallen laat artikel 35, derde lid, voortzetting van de detentie toe.

Ook na verlenging blijft de detentie onder controle van de rechter, zulks conform artikel 35 van het hierboven, in de aantekeningen bij de artikelen 22 — 29, genoemde Verdrag van Rome.

Voorlopige uitlevering overeenkomstig artikel 31, derde lid, is in vele verdragen voorzien.

Artikel 32 houdt rekening met de mogelijkheid, dat de wettelijk toegelaten detentie niet is bevolen of om welke reden dan ook, vóór het tijdstip van uitlevering beëindigd.

Voor die eventualiteit is aan de daartoe aangeschreven vervolgingsambtenaar of hulpofficier de bevoegdheid tot het doen aanhouden van de uit te leveren vreemdeling toegekend. Hierin is voorzien, omdat de in artikel 18, eerste lid, aan de vervolgingsambtenaar of hulpofficier van Justitie gegeven bevoegdheid tot het bevelen van de aanhouding blijkens het derde lid van dat artikel niet meer kan worden uitgeoefend nadat de kantonrechter overeenkomstig artikel 24 over de (verdere) vrijheidsbeneming heeft beslist.

Ad artikelen 38 — 42

Over de hierin geregelde verkorte procedure werd reeds gesproken in het voorgaande.

Het beginsel van „fair trial” eist, dat de vreemdeling die toepassing van deze procedure verlangt, over de consequenties daarvan vooraf wordt ingelicht door de autoriteit ten overstaan van wie hij zijn verklaring aflegt (artikel 38, vierde lid).

Een van die consequenties is, dat geen beroep op het specialiteitsbeginsel kan worden gedaan.

Dit vloeit voort uit de aard van de procedure.

Artikel 41, eerste lid, dat de detentie van de in bewaring of in verzekering gestelde vreemdeling op maximaal twintig dagen stelt voor het geval van de verkorte procedure, ziet daarbij op bevelen tot bewaring of inverzekeringstelling, gegeven krachtens artikel 12 (vgl. ook de artikelen 13 en 19), resp. artikel 18, derde lid.

Ad artikelen 43 — 48

Wie bevoegd zijn tot het geven van bevelen tot aanhouding of voorlopige aanhouding, waarvan sprake is in artikel 43, eerste lid, volgt uit de artikelen 11, eerste lid en 18, eerste lid.

Blijkens de woorden „voor het geval van inwilliging” in artikel 44, eerste lid kan de kantonrechter afgifte van de in beslag genomen voorwerpen, aan de buitenlandse autoriteiten alleen voorwaardelijk bevelen: t.w. onder de voorwaarde, dat het verzoek tot uitlevering wordt ingewilligd door de minister. Onverschillig is hierbij of de uitlevering daarna inderdaad plaats heeft, dan wel door overlijden of vlucht van de opgeëiste persoon achterwege blijft.

Het in artikel 44, tweede lid, bedoelde beding wordt door de verdragen toegelaten.

De in het derde lid van artikel 44 van overeenkomstige toepassing verklaarde voorschriften van het Wetboek van Strafvordering — o.a. betreffende de mogelijkheid van beklag van belanghebbenden over inbeslagneming — dienen ter bescherming van de rechten en belangen van de in het tweede lid bedoelde derden.

In de geldende uitleveringswet ontbreekt een verwijzing naar het Wetboek van Strafvordering.

In artikel 21 van de twee verdragen wordt voor vervoer van een uitgeleverde verdachte of veroordeelde per vliegtuig over het grondgebied van een derde staat, zonder tussenlanding, een kennisgeving aan die staat geëist. Het ontwerp (vgl. artikel 45, derde lid) ziet voor Suriname af van het recht om vervulling van die formaliteit te eisen. Hoe de naleving zou moeten worden gecontroleerd is trouwens niet duidelijk.

Bij een onvoorziene landing moet — ingevolge artikel 45, vierde en vijfde lid jo artikel 11 van het ontwerp — binnen vier dagen van de minister toestemming tot verder transport zijn verkregen, op straffe van het verlies van een rechtstitel voor vrijheidsbeneming van de getransporteerde op Surinaams gebied.

Hoe en door wie de toestemming in dit geval moet worden gevraagd, kan gevoeglijk in het midden blijven. Het ligt in de rede, dat de begeleidende buitenlandse ambtenaar hiertoe de tussenkomst van de politie ter plaatse inroept. Die tussenkomst is trouwens toch — tenzij dadelijk een officier van Justitie op de plaats van de onvoorziene landing aanwezig is — nodig voor de voorlopige aanhouding van de getransporteerde, overeenkomstig artikel 45 vierde lid.

Het antwoord op de vraag of een verdrag toepasselijk is — hetgeen van belang is bij vervoer te land (vgl. artikel 45, tweede lid) — hangt uiteraard af van de staat die het verzoek tot vervoer over Surinaams gebied doet: dit kan zowel de uitleverende staat als de staat van bestemming zijn.

Bij het overwegen van de gevraagde toestemming dient op beide staten te worden gelet; op de uitleverende staat met het oog op een eventuele toepassing van het specialiteitsbeginsel, en op de staat van bestemming met het oog op een eventueel beletsel ingevolge de artikelen 5 — 7, waarvan de bepalingen te dezen van overeenkomstige toepassing zijn (vgl. artikel 46).

Ad artikelen 49 — 57

Op het bepaalde in deze artikelen is in het vorenstaande, bij het bespreken van de mogelijkheden van vrijheidsbeneming reeds enkele malen de aandacht gevestigd.

Artikel 52 komt materieel overeen met artikel 40, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering. Het tweede lid van artikel 59 opent, door verwijzing naar de desbetreffende bepalingen van dat wetboek, de mogelijkheid van het doen stellen van zekerheid in gevallen waarin de vreemdeling voorwaardelijk in vrijheid wordt gelaten.

De regeling van de schadevergoeding voor ondergane vrijheidsbeneming kwam reeds ter sprake in het algemeen gedeelte van deze nota. Zoals daar is opgemerkt, is de mogelijkheid van een tegemoetkoming geopend voor gevallen waarin de rechter de uitlevering ontoelaatbaar heeft verklaard.

In andere gevallen waarin vrijheidsbeneming heeft plaatsgehad zonder dat uitlevering is gevolgd, dus wanneer na de vrijheidsbeneming hetzij (a) een verzoek tot uitlevering is afgewezen op andere gronden dan een rechterlijke verklaring van ontoelaatbaarheid, hetzij (b) een verzoek tot uitlevering (na voorlopige aanhouding) achterwege is gebleven, hetzij (c) een verzoek tot uitlevering is ingetrokken, bestaat naar het oordeel van de ondergetekenden voor het toekennen van een tegemoetkoming onvoldoende grond. Naar analogie van de regeling in het Wetboek van Strafvordering is de beslissing op een verzoek tot schadevergoeding opgedragen aan de kantonrechter die de zaak heeft behandeld, ook wanneer het Hof van Justitie de uitlevering ontoelaatbaar heeft verklaard.

Het tweede lid van artikel 56, dat in de mogelijkheid van vergoeding van bepaalde kosten en schaden voorziet, verwijst naar de artikelen 581 en 581a van het Wetboek van Strafvordering.

Die artikelen hebben betrekking op reis- en verblijfskosten en schade geleden door tijdverzuim, alsmede op hetgeen door de belanghebbende krachtens de Wet tarieven in strafzaken aan derden is betaald.

Ad artikelen 58 en 59

Sommige bepalingen van de bestaande uitleveringswet zijn in het ontwerp niet in enige vorm overgenomen.

Dit geldt vooreerst voor die bepalingen omtrent het beroep op Hof van Justitie en geval van beweerd Surinamerschap.

Tenslotte is ook een pendant van artikel 23, betreffende vrijdom van rechten en kosten, achterwege gelaten, omdat de nieuwe Wet tarieven in strafzaken daarin ook voorziet voor zaken als die in het ontwerp zijn geregeld.

De overgangsbepalingen behoeven geen toelichting.

Daar het ontwerp op geen enkele plaats nadere voorschriften eist of toelaat, behoeft het in werking treden van het voorgestelde decreet niet te worden aangehouden.

Paramaribo, 10 juni 1983.

De Minister van Binnenlandse
Zaken en Justitie,
F.J. LEEFLANG.